

Aan: de bestuurder van het ministerie van Buitenlandse Zaken

Geachte heer Rebergen, beste Christiaan,

We zien ons genoodzaakt namens de vakbonden aangesloten bij het georganiseerd overleg met de bestuurder van het ministerie van Buitenlandse Zaken een brandbrief te sturen over de bezuinigingen die uw ministerie moet doorvoeren, voortvloeiend uit het huidige regeerprogramma. Vanaf voornoemde bekendmaking hebben we onze zorgen hierover geuit. Immers een optimale diplomatieke dienst is van grote waarde om de belangen van Nederland in het buitenland te behartigen.

Inmiddels is de wereld flink veranderd. We bevinden ons op een kantelpunt in de geschiedenis en er vinden grote geopolitieke verschuivingen plaats waarop we ons als Nederland, waaronder het ministerie van Buitenlandse Zaken, moeten aanpassen. Dit wordt ook politiek erkend. Het belang van diplomatie, van investeren in veiligheid en weerbaarheid, in sterke samenwerkingsverbanden opbouwen buiten de gebaande paden en nauwe relaties onderhouden met landen van over de hele wereld is nog groter, urgenter geworden. Daarbij is ook de druk vanuit de bewindspersonen en vanuit de Kamer op het ambtelijk apparaat, inclusief de inzet van de posten, alleen maar groter geworden. Door de bestuurder, evenals door de bewindspersonen is eerder in het proces al regelmatig erkend dat het ministerie niet hetzelfde kan blijven doen met minder mensen. Het logische gevolg van het gewijzigde wereldtoneel is dat wij zien aankomen dat er de komende jaren alleen maar meer van ons gevraagd gaat worden.

Deels worden er door de bewindspersonen inhoudelijke keuzes gemaakt die leiden tot 'bepaalde dossiers niet meer/minder gaan doen'. Maar in praktijk betekent dat het effect van die keuzes pas over enkele jaren zichtbaar zal worden, omdat veel programma's nu eenmaal meerjarige nog lopende verplichtingen kennen. Wij hoeven niet uit te leggen dat dit van grote invloed is op de capaciteit van de medewerkers.

Daarbij constateren we dat er op vele terreinen weinig tot geen keuzes gemaakt worden door de bewindspersonen ten aanzien van 'wat we niet meer doen'. Hierdoor komt de druk om deze keuzes toch te maken in toenemende mate bij de bestuursraad van BZ te liggen, terwijl er een goede balans moet zijn tussen ambtelijk advies over prioriteiten en politieke besluitvorming.

Zolang deze politieke keuzes niet gemaakt worden en de wereldpolitiek van het ministerie van Buitenlandse Zaken vereist dat er diplomatiek wordt bijgeplust, terwijl er al fors bezuinigd wordt, heeft dat grote negatieve gevolgen. We erkennen graag dat er efficiëntieslagen te maken zijn, waardoor een beperkte bezuiniging haalbaar is. Maar in het geval er verregaand bezuinigd wordt, zoals de opdracht vanuit het regeerprogramma luidt, dan betekent dit kortweg dat het ministerie van Buitenlandse Zaken niet langer 'fit-for-purpose' is om de excellente diplomatieke dienst te zijn die nu nog harder nodig is. Het betekent veel hogere werkdruk en mentale gezondheidsrisico's van dien; een ministerie dat in Den Haag de coördinerende rol ten aanzien van de Nederlandse inzet in de EU niet langer goed genoeg kan uitvoeren, met als gevolg verlies aan invloed in de EU; een ministerie dat onvoldoende wendbaar en daarmee dus minder toekomstbestendig is; een ministerie - inclusief het cruciale postennetwerk - dat de Nederlandse belangen dan ook minder goed kan behartigen in het buitenland, met als gevolg een negatief effect op het verdienvermogen van Nederland. Hier willen we vanuit de vakbonden voor waken en we vragen de bestuurder hiervoor te waken.

Simone Kreutzer

Marcelle Buitendam

Wolleta Roozeboom

Roel van Riezen